

Dames en heren, beste genodigden,

Het denken, of praten, over kunst is vaak een kwestie van toegang vinden tot de motivatie, het vertrekpunt, de benadering of de leefwereld van de kunstenaar, of anders, een zoeken naar de wezenlijke essentie van het werk, hoe het zich verhoudt tot de geschiedenis van de kunst, hoe het zich verhoudt tot de wereld, en hoe het zich verhoudt tot ons.

Vaak worden daartoe plastische beschrijvingen van het werk, van de gebruikte materialen, technieken, oppervlakken en texturen aangewend, of omschrijvingen van het picturale beeld, de manier waarop het zich verhoudt tot de ruimte, of de intenties van de kunstenaar weerspiegeld. Soms openen deze beschrijvingen ons daadwerkelijk een deur tot de wereld van de kunstenaar, tot een nieuwe wereld die wij betreden en ontdekken, en die een ervaring vormt die ons in zekere zin veranderd.

In deze tentoonstelling, die een kort overzicht van haar oeuvre geeft, rijkt de kunstenaar ons in deze onderneming de hand: de werken zijn vergezeld van tekens, teksten of slogans die een betekenis aanreiken. De vraag rijst of dit nodig is. Alsof de kunstenaar ons nog iets na te vertellen heeft. Alsof het werk an-sich niet zeggend genoeg zou zijn en een bijgaande benaderingswijze vereist. Misschien – maar dat betwijfel ik – is het zo, maar - spreekt hier veeleer niet de frustratie van de kunstenaar uit?

Een frustratie die bijzonder duidelijk tot uitdrukking komt in haar laatste werk, *Cascading Failure*. In dit werk heeft Nadine De Meester letterlijk alles wat haar eerdere oeuvre kenmerkt opzij gezet: bevalligheid, finesse, esthetiek, techniciteit, kleurbeheersing en afwerking, het ontbreekt allemaal. Alsof het lagen zijn die de pure emotie van het beeld enkel maar in de weg staan, heeft de kunstenaar ze weggesneden, verbannen, opgebrand.

Cascading Failure heeft niets in zich om ons te bekoren.

De kleine, gedrongen figuren komen ons wild en agressief tegemoet. Ze zijn spuuglelijk, en vertonen geen enkele karakteristiek die ons tot enige mildheid jegens hen kan bewegen.

Door het verwrongen perspectief waarin zij zijn vormgegeven lijken zij uit de grond voort te springen, als mislukte geboortes van pure emoties: angst, onrust, kwaadheid, woede, drift, razernij, frustratie. Zij zijn misvormd, gebrekkig, onvolmaakt, mislukt. De meest abominabele verschijningen in deze trieste reeks zijn de figuren die in een plotse vlaag van zelfbesef de futiliteit van hun bestaan realiseren en zichzelf, letterlijk, aan flarden scheuren.

Wat de confrontatie met deze wezens nog ongemakkelijker maakt zijn hun tanden. Het zijn echte mensentanden. Ze evoceren beelden van doodshoofden, massagraven en Holocaustscenario's. Als Nadine De Meester al alles heeft opzijgeschoven om beelden van pure emotie te creëren, dan maakt de toevoeging van deze tanden het geheel alleen nog ondraaglijker.

En toch is het net dit dat deze beelden menselijk maakt. De tanden zijn letterlijk een laatste residu van menselijkheid. Het is een schrikwekkend beeld, maar de tanden zijn de laatste restant wanneer alle andere materie is verdwenen. Aan onze tanden kan men ons identificeren, het zijn overblijfselen waardoor we kunnen zeggen: "dit was een persoon".

Nadine de Meester gaat zeer ver om dat wat ons mens maakt tot uitdrukking te brengen.

Het is een tot mislukking gedoemde onderneming die zij toch steeds opnieuw aanvat. Een zichzelf herhalende mislukking, een *Cascading Failure*.

Uit mislukking ontstaat frustratie.

En toch is ons hier niets onduidelijk.

Nadine De Meester maakt beelden van mensen;

haar oeuvre is bevolkt met figuren met een ambigue identiteit die naakt en schijnbaar gevangen in een bevroren beweging of expressie de toeschouwer 'aanspreken'.

Haar figuren zijn zowel herkenbaar als ongedefinieerd; zij lijken menselijk, maar de emotie die zij uitdrukken valt op een dergelijke grandioze manier samen met hun verschijningsvorm en materialiteit dat zij onwezenlijk worden.

Het zijn een soort über-expressies van emoties die doorgaans hun oorsprong vinden in de meer duistere regionen van de menselijke psyché en die, naar ik meen, niemand vreemd zijn.

Misschien vind de kunstenaar dat zij hiermee niet alles gezegd heeft.

Misschien refereert de titel van deze tentoonstelling ook hier wel naar: **don't**, het schier onvertaaltbare Engelse woord voor doe iets niet, of doe het niet, of gewoon niet.

In deze negatie zonder onderwerp wordt het onderwerp net beklemtoond: wat moeten we niet doen, wat is het dat niet is, wat is dat niet-iets?

Het is frustrerend hoe de essentie onuitgesproken blijft, hoe zij ons ontglipt.

De onuitgesproken essentie,

is een frustratie,

is een herhalende mislukking,

is een schitterend ongeluk,

en net daar gaat het hier om.

Ik dank u.

Michael Meert september 2017